

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięcowa jednego wydania bez dostawy K 10.50, z dostawą K 12.50. — Prenumerata miesięcowa obydwu wydań bez dostawy K 20.—, z dostawą K 22.—. Prenumerata za miesiąc jednego wydania w całym Państwie Polskiem K 12.50, zamiejsc. obydwu wyd. K 22.— Za smisaną adresu dopłaca się 30 halerzy.

Cena za egzemplarz w cał. państwie 60 hal.
Adres Redakcyi i Admin.: LWÓW, SOKOŁA 4.

Ogłoszenia

przyjmuje Administracja, ul. Sokoła 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.

W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną” i „Gazetę Wieczorną” w Biurze dzienników „Premia”, ul. Widok 1. 18.

GAZETA

PORANNA

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 po poł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interessentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/1. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5111.

Lwów, czwartek 4 marca 1920

Rok X

Minister Patek nie wyjeżdża na Zachód! Rosya nie ma słu na ofenzywę!

Położenie finansowe państwa.

Lwów, 3. marca.

(Sp.) Z końcem marca br. upływa drugi okres budżetowy niepodległego państwa polskiego. Pierwszy preliminarz budżetowy za czas od 1. stycznia do końca czerwca 1918 r. był jeszcze niezupełny, nie obejmował bowiem całej Polski, lecz tylko b. Kongresówkę. Ponadto znaczenie jego o tyle było nieznaczne, iż przedłożony był Sejmowi dopiero w lipcu zeszłego roku, a zatem już po okresie budżetowym. Drugi okres budżetowy, o którym obecnie mowa, obejmuje przeciąg czasu 9-miesięczny, od lipca zeszłego roku do 31. marca br. Preliminarza budżetowego za okres ten sejmowi dotąd nie przedłożono; min. Grabski zapowiedział jego wniesienie jednak w najbliższym czasie. W każdym razie drugi preliminarz budżetowy państwa obejmie również okres już miniony, podobnie, jak poprzedni, nie daje więc sejmowi ingerencji na przyszłe wydatkowanie. Znaczenie jego tedy jest retrospektywne; preliminarze przewidzienia się w zamknięcie rachunkowe. Dopiero trzeci okres, który rozpoczyna się z dniem 1. kwietnia br., ma wedle zapowiedzi ministra skarbu przedstawiać się pod względem formalnym o tyle normalnie, iż obecnie czyni już ministerstwo skarbu przygotowania do preliminarza na ten okres, dzięki czemu Sejm prawdopodobnie będzie mógł zatwierdzić w czasie jeszcze przedłożenie budżetowe na ów okres trzeci.

Expose ministra skarbu, wygłoszone onegdaj, omawia zarówno ubiegający już z dniem 31. marca br. okres drugi budżetowy, jak też i nadchodzący okres trzeci. Odnośnie do ubiegającego operuje cyframi ścisłymi, kwotami już wydatkowanymi, względnie pobranymi; plany finansowe na nadchodzący okres roku budżetowego, rozpoczynający się z dniem 1. kwietnia br., są jedynie naszkicowane i stanowią mają uzasadnienie projektów ministra skarbu w dziedzinie podatkowości i pożyczek wewnętrznych. Przyjrzyjmy się obu częściom expose min. Grabskiego oddzielnie.

W okresie od lipca z. r. do końca marca br. wynosi budżet zwyczajny państwa, na który składają się wydatki na administrację, sądownictwo, skarb, oświatę i normalne potrzeby ogólnopństwowe, kwotę 3 miliardów 600 milionów ma-

Ciąg dalszy na str. 2. giej.

Wyjazd Patka do Paryża i Londynu zaniechany!

Warszawa, 2. marca.

(Telef.) (m). Dowiaduje się z wiarygodnego źródła, że ostatecznie zaniechany został wyjazd p. Patka do Paryża i Londynu, celem poinformo-

wania rządów francuskiego i angielskiego o treści noty polskiej na propozycję pokojową sowjetów.

Nar. Demokr. nie chce zasięgać rady koalicji!

Sensacyjny zwrot w stanowisku prasy endeckiej.

Warszawa, 2. marca.

(Telef.) (m). Sensacyję wywołała tu korespondencyja paryskiego współpracownika „Gazety Warszawskiej”; pióra p. Smogorzewskiego, który zwalcza bardzo ostro projekt uzyskania zatwierdzenia naszych warunków pokojowych przez koalicję. Z bolszewikami należy prowadzić rokowania pokojowe na własną rękę, bez pośrednictwa. Warunki, na jakie ewentualnie zgodziłby się Londyn, będą dla nas nie do przyjęcia. Do polityki takiego kursu — zdaniem Smogorzewskiego —

zmuszeni jesteśmy przez koalicję, która bez nas zdecydowała się nawiązać stosunki handlowe z rządem sowjetów. Jak wiadomo, partia narodowa demokracja do niezawierania pokoju z Rosją, zanim nie wypowie się o tem ententa. Związkowi ludowo-narodowemu w Sejmie mamy przecież do zawdzięczenia pomysły wysłania p. Patka do Paryża pod opieką p. Stanisława Grabskiego. Krytykę tego projektu narodowa demokracja uznawała jeszcze wczoraj za zbrodnię narodową.

Ofenzywa przeciw Polsce albo marsz na Indye!

Rząd sowiecki wobec dylematu.

Warszawa, 2. marca.

(Telef.) (m) „Prawda” podaje, że na odbywającej się w Moskwie konferencji przywódców bolszewickich i delegatów armii czerwonej, Trocki zaproponował, aby prowizorycznie zawiesić wszelkie operacje w Europie i przenieść siły do Azji, celem podjęcia tam kroków przeciwko Persyi i Indyam. Propozycję tę popiera Sinowiew.

Wystąpił przeciwko niej szef sztabu armii czerwonej, domagając się podjęcia wielkiej ofenzywy przeciwko Polsce, gdyż w razie przeniesienia operacji do Azji, Polska wzmacni swoją armię. Po nieważ Lenin nie wypowiedział się w tej sprawie, nie zapadła jeszcze żadna decyzja. Obrady w tej sprawie mają się dalej odbywać.

Rosya nie ma słu do podjęcia ofenzywy!

Takie jest zdanie gen. Fesslera znawcy stosunków ros.

Berlin, 2. marca.

(Telef.) (fr.) General Fessler, znawca stosunków rosyjskich, ogłosił artykuł, w którym twierdzi, że doniesienia o rzekomych rosyjskich zamarach ofenzywnych na Europę środkową, są tylko sztuczną reklamą. Rosya do ofenzywy nie posiada ani artyleryi, ani takich zapasów żywności, aby mogła prowadzić wojnę poza granicami Rosyi. Wszystko, co dotąd dotyczyło zwycięstw rosyjskich, było w gruncie rzeczy tylko nieznacz-

nym sukcesem Komuniści w państwach europejskich rozwijają sztuczną kampanię reklamową, aby podnieść swoich zwolenników, w rzeczywistości zaś komunizm w państwach środkowo-europejskich słabnie, mimo olbrzymich sum, wydawanych na agitację przez bolszewików rosyjskich. Wogóle w Austrii i w Niemczech ujawnia się tendencyja na prawo. Stronnictwa mieszczańskie wzmacniają się z dnia na dzień.

rek. Budżet nadzwyczajny, w skład którego wchodzi wydatki, związane z prowadzeniem wojny i jej skutkami, akcja odbudowy zniszczonych części kraju, aprowizacja, niedobory przedsiębiorstw państwowych, przewyższa znacznie budżet zwyczajny, wynosi bowiem we wspomnianym okresie drugim 9 i pół miliardów mk. Ogółem wynosi budżet za okres od lipca z. r. do końca marca br. przeszło 13 miliardów marek. Zważywszy, iż obejmuje on okres tylko 9-miesięczny, możemy na podstawie powyższych cyfr przedstawić następująco cyfry naszego budżetu rocznego. Wynoszą one w wydatkach zwyczajnych 5 miliardów, w nadzwyczajnych 12 i pół miliarda, razem tedy 17 i pół miliarda marek.

Natomiast wyniosły dochody państwa w tym okresie zaledwie 1 miliard 650 milionów marek, co po przeliczeniu ich, analogicznie do wydatków, z 9 miesięcy na okres roczny, da nam cyfrę 2 miliardów 200 milionów marek dochodu. Okres zatem ubiegający, przedstawić można w następujących cyfrach: wydatki 17 i pół miliarda marek, dochody 2 miliardy 200 milionów marek.

Przejdźmy obecnie do nadchodzącego okresu budżetowego. P. min. Grabski przewiduje w nim zwiększenie budżetu zwyczajnego z 5 do 8 miliardów, a to na skutek drożyzny, postępującej w niestannem tempie. Natomiast licząc się z ewentualnym ustaniem kroków wojennych w ciągu nadchodzącego okresu wojennego, nie podwyższa w swych przewidywaniach kwot budżetu nadzwyczajnego, przyjmując, iż wyniosą one i w bieżącym roku jedynie 14 miliardów, podobnie, jak w okresie ubiegłym. Przewidywana zatem suma wydatków w najbliższym rocznym okresie budżetowym wyniesie ma 22 miliardów marek (w roku bież. 17 i pół miliardów marek).

Projekty finansowe ministra skarbu zajmują się tedy pytaniem, w jaki sposób pokryć dochodami skarbowymi przewidywaną sumę wydatków w kwocie 22 miliardów rocznie. Jak się ta rzecz przedstawia w okresie bieżącym, wiemy wszyscy; niedobór pokrywano ciągłymi emisjami banknotów. Dowodzą tego najdosadniej cyfry. Porównując w bież. okresie cyfrę wydatków (przeszło 13 miliardów) z cyfrą dochodów (1 miliard 650 milionów) otrzymamy niedobór przeszło 11 miliardów marek. A do podwyższenia emisji banknotów P. K. K. P. do takiej właśnie kwoty uzyskał minister skarbu obecnie od Sejmu upoważnienie ex post. (ustawa z 13. lutego br.).

W świadomości faktu, iż pokrywanie niedoboru emisjami pieniądza papierowego jest najszkodliwszym dla skarbu i całego społeczeństwa środkiem, deprecjonuje bowiem w kraju i zagranicą pieniądz polski, zamierza minister skarbu w nadchodzącym roku budżetowym z systemem tym zerwać, a niedobory pokrywać drogą inną, racjonalniejszą. Drogą tą są: zwiększenie dochodów skarbowych, osiąganych z podatków bezpośrednich i pośrednich, oraz pożyczki wewnętrzne. Podwyższenie stawek podatkowych i wprowadzenie nowych podatków ma swe uzasadnienie w notorycznej niewspółmierności pomiędzy obciążeniem podatnika na podstawie dotychczasowych źródeł podatkowych, a jego dzisiejszymi, w zdeprecjonowanej walucie wyrażonymi dochodami; pożyczki wewnętrzne zdrowe są, o ile zaciągane bywają nie na pokrywanie bieżących wydatków zwyczajnych, lecz bądź na cele inwestycyjne, mające w przyszłości drogą zysków amortyzować, bądź na nadzwyczajne potrzeby ogólnopństwowe. W naszym wypadku zachodzi ów ostatni wypadek. Projektowana pożyczka długoterminowa ma być rozłożeniem ciężarów wojen u kolebki odrodzonego państwa, a zatem kosztów założenia państwa na szereg pokoleń, korzystających z dzieła naszego pokolenia. Plan ministra skarbu polega na takim podwyższeniu podatków, by pokryły one budżet zwyczajny, w najbliższym roku prelimitowany na 8 miliardów marek — co przy obecnych dochodach z podatków (rocznie przeszło 2 miliardy marek) pociągnie za sobą konieczność czterokrotnego podwyższenia dotychczasowych stawek, oraz na uzyskanie drogą pożyczki długoterminowej kwoty 14 miliardów, prelimitowanych w budżecie nadzwyczajnym. Pierwsza pożyczka długoterminowa rozpisana ma być wprawdzie jed-

nie na 3 miliardy marek, ale tylko ze względów ostrożności; pojęta jest ona jednakowoż jako zadatek na pożyczkę wewnętrzną przymusową, która ma przynieść państwu potrzebnych mu 14 miliardów na cele nadzwyczajne.

To jest niejako szkielet rozumowania ministra skarbu, środki w tym projekcie stosowane, odpowiadać mają wedle jego intencji zasadom zdrowego systemu finansowego. Poza tem projektuje minister skarbu jako środek nadzwyczajny, chwilowo nieunikniony, lecz nie wchodzący w skład owego gmachu finansowego, 3-miliardową długoterminową pożyczkę wewnętrzną, której potrzebę uzasadnia tem, iż — jakkolwiek w swych projektach opiera się na zasadzie, iż budżet zwyczajny znaleźć ma pokrycie w całości w dochodach podatkowych, to jednak zasada ta w obecnej chwili natychmiast w czyn się wprowadzić nie da, projekty bowiem finansowe, obecnie przyoblekające się w kształt przedłożeń, muszą mieć okres kilkumiesięczny dla ich realizacji. Krótkoterminowa zatem pożyczka ma stanowić niezbędny fundusz obrotowy w najbliższym roku budżetowym, aż do czasu, gdy dochody z nowych źródeł podatkowych, lub też z podwyższenia istniejących pochodzące poczną napływać do kas skarbowych.

Szkic programu ministra skarbu, przez niego przedstawiony, nie pozwala jeszcze na wniknięcie w szczegóły reform; nie daje też w chwili obecnej możliwości krytycznej oceny; sam bowiem w sobie, jako szereg przyjętych we współczesnej skarbowości i powszechnie uznanych zasad, a probowany być musi przez wszystkich. Najcięższem jednak zadaniem ministerstwa skarbu będzie szczęśliwe w szczegółach rozwinięcie naszkicowanego programu. Jest to zadanie nęlatwe, lecz zaprawdę godne największych wysiłków.

Ruch reformacyjny w Czechach.

Zurych w lutym.

W czerwcu zeszłego roku „Związek (Jednota) duchowieństwa czesko-słowackiego“ wręczył papieżowi memoriał, w którym dał wyraz dążnościom reformatorskim. Jednakże w obrębie samego związku, przemawiającego imieniem całego kleru wyłonily się różnice poglądów, co do zakresu reform, których żądano od Watykanu; co doprowadziło ostatecznie do rozłamu. „Klub duchowieństwa reformowanego“, jak się nazwała grupa radykalno-reformistyczna, jakoby „lewe“ skrzydło „Jednoty“, postanowił 8. stycznia 160 głosami przeciw 66 odpaść od Rzymu i założyć odrębny „Kościół czesko-słowacki“.

Bezpośrednim motywem tego rozłamu była wspomniana niezgodność poglądów na zamierzoną reformę. Propozycje sformułowane przez „Jednotę“, wydały się klubowi zbyt daleko idące. Prócz tego przyśpieszyła sprawę okoliczność, że Watykan zwlekał z wypełnieniem swych szczupłych przyrzeczeń. Reformiści widzieli w tem taktykę odwiekania i postanowili doprowadzić do sporu *via facti*.

Cały ów ruch duchowieństwa katolickiego, reprezentowany przez „Jednotę“, datuje się w początkach swych z okresu przed wojną, ujawnić mógł się wszakże dopiero po upadku Habsburgów i po nastaniu przewrotu politycznego. Że już od dawna wrzało pod pozornie spokojną powierzchnią, świadczy spontaniczne wystąpienie całego prawie kleru. Zarazem jednak wykazują też formy tych dążeń duże niezdecydowanie i muszą się dopiero skryształizować. Pod pewnym względem przypominają one reformację Husa: Wolność sumienia wobec dogmatycznego autorytetu, odbarwienie polityczne kościoła i zwrócenie duchowieństwa do obowiązków obywatelskich, tudzież dążenie do demokratyzacji kościoła. Kwestya celibatu odgrywała w całym tym ruchu rolę drugorzędną.

Ruch radykalny, koncentrujący się w „Klubie reform“, a liczący około 200 członków, stanowi wobec umiarkowania reformistycznego kierunku „Jednoty“ znikomą mniejszość. Onyliby się jednak, ktoby sądził, że kierunek ten nie znalazł e-

cha wśród ludności. Nawiasem trzeba zarzążyć że kwestya celibatu oddawna już uważana jest przez szerokie koła ludności nie za sprawę doktryny, lecz organizacji kościelnej.

Sporo jest wszakże momentów, przemawiających przeciw założeniom nowego Kościoła. — Główne postulaty nowozałożonego Kościoła można, zgodnie z wywodami prezydenta „Klubu reformowanego duchowieństwa“, ująć w trzy punkty: 1) Wolność sumienia, w ramach zasad dogmatycznych, prawnych i karnych, które sprecyzuje pierwszy kongres kościelny; 2) Zastąpienie liturgii łacińskiej przez słowiańską; 3) Reforma celibatu. — Abstrahując od tego, że w nowym kościele niema człowieka, któryby w jakimkolwiek względzie mógł przypominać sławne postacie reformatorów czeskich (Hus, Chelcicky), jest naogół sprawą wątpliwą, czy w obecnym czasie, pełnym wszelakich trosk natury państwowej i społecznej, można myśleć o radykalnej reformie religijnej. Nowy kościół czesko-słowacki, który od rzymsko-katolickiego różniłby się tylko niewielu ulepszeniami wewnętrznymi, wydaje się dosyć bezwartościowym, bezcelowym i nie na czasie. Byłoby o wiele lepiej, gdyby walka o te reformy zamknęła się w granicach kościoła katolickiego i była popartą przez cały kler. Nowy kościół utrudniłby zarówno inteligencji, jak robotnikom zwalczanie ultramontańskiego klerikalizmu, nie mówiąc już o tem, że w całym społeczeństwie przyszyłoby do rozłamu, zaś w gminach i powiatach do walki o kościoły, cementarze, szkoły i dobra kościelne. Także pod względem narodowym pogłębiłaby się przepaść między katolikami czeskimi, a niemieckimi. Prócz tego należy zważyć, że wszyscy jawni i skryci wrogowie republiki, zwłaszcza Madziarzy przyjęli wieść o tworzeniu się nowego kościoła z radością.

Idea „Kościoła czesko-słowackiego“ spotkała się u inteligencji i w kołach politycznych na ogół z przyjęciem bardzo zimnem. Między innymi oświadczyli dwaj wybitni historycy na uniwersytecie praskim, dr. Susta i dr. Pekar, że mimo należytego ocenienia roli Rzymu w historii Czech, trzeba kierować się w tej sprawie wyłącznie interesem narodu i republiki czeskiej. Otwarta bowiem walka z Rzymem, okupiona ceną wewnętrznego pokoju religijnego, kosztowałaby państwo zbyt wiele i dlatego trzeba ją odrzucić a limine. Wprawdzie w biegu dziejów poświęcono niejedno problemom religijnym i kościelnym, które wepchnęły naród w przepaść niesłychanych cierpień i nędzy i nie żałuje się tego, albowiem of ara, poniesiona przez naród (w epoce husytyzmu, zarówno jak w owej, która nastąpiła po nieszczęsnej bitwie pod Białą Górą), była emanacją najwyższych właściwości jego ducha. Jest wszakże wątpliwe, czy jeszcze dziś możnaby wymagać podobnych ofiar, które wszelka nadzieja przyszłości uzależniłaby od walki wewnętrznej i od kilku frazes o wartości drugorzędnej i przypadkowej, jakkolwiek trochę usprawiedliwionych.

Nie można stawiać żadnych horoskopów. Pewnem jest tylko, że nowy kościół, o ile już w związku nie upadnie, nie może liczyć na poparcie elementów republikańskich i państw twórczych, a osobliwie na inteligencję i robotników. Tem mniej zaś na poparcie rządu.

Natomiast dążenia „Jednoty“ w obrębie kościoła katolickiego, mające na celu demokratyzację kościoła i odłączenie go od państwa, mogą liczyć i nadal na moralne poparcie opinii publicznej. Ze punktu ciężkości całej sprawy tu właśnie leży, świadczy dążenie arcybiskupa praskiego dra Kordaca do rozwiązania „Jednoty“, a stworzenia na jej miejsce innej organizacji duchowieństwa, według dycezyi. Niedawno zaś przejęła obradująca w Pradze konferencya biskupów żądania „Jednoty“ i wysłała do papieża wraz z adresem wierнопoddaneżnym prośbę o przyśpieszenie przyzwolenia na obiecane reformy.

Przytoczone tu uwagi „Neue Züricher Ztg.“, życzliwej ruchowi czeskiemu, z tytułu swego charakteru „reformowanego“ — uwagi, ujawniające dosyć otwarcie całą bezsensowność tego ruchu w obecnej chwili — są chyba dosyć znamienne.

Do żołnierza polskiego!

Lwów, 3 marca.

Z referatu prasowego D. O. G. otrzymujemy następującą odezwę:

ŻOŁNIERZE!

Półtora już roku wykluwamy broń granic naszej Ojczyzny. Jednym pociągnięciem zrzuciły Warszawa, Kraków i Poznań potworne jarzmo niewoli. Naród nasz nie wierzył w swoją moc, nie wierzył, że grzonym sąsiadom damy radę, a jednak krwią zbryzgane mury Lwowa są nasze i naszem pozostaną. Staliśmy w Wilnie, skąd groźba naszych kul zmusiła żołdactwo pruskie do opuszczenia krajów nadbałtyckich. Ziemia Suwalska porywem młodzieńczym Sejmaków złała się z Macierzą. Śląsk Cieszyński, Śląsk Górny krwią powstańca zdecydował wyniki plebiscytu. Polskie sztandary powiały w Pucku, Połocku, w Borysowie i Kamieńcu Podolskim. Ale nie tylko w wielkości ziem naszych cel naszych wysiłków. Niedawny wróg nasz zacięty, Ukraińiec, prosi nas o opiekę i pomoc; w jednym szeregu z Łotyszami uwolniliśmy ich kraj rodzinny, niebawem i srożąc się na nas Litwa uzna konieczność zgody i przyjaźni; nawet tak bardzo od nas dalekie samodzielne państwa Kaukazu garnąć się zaczynają pod opiekuńcze skrzydła Białego Orła. Jak tylko zdruzgotani zostali najwięksi tyrani świata Car i Kajzer, Orzeł nasz rozwinął skrzydła do lotu i jak dawniej pod jego znakiem idziemy ze zwycięstwem i pieśnią wolności i miłości dla bratnich i tak samo, jak my długo cierpiących niewolę mniejszych narodów.

Żołnierze, a może nie jeden z was wspomni o ciężkim położeniu ekonomicznym naszego kraju, o trudnych warunkach życia, o braku ziemi i pracy, może pomyśli, że w uwolnionych od tyranii krajach wprowadzamy prawo wojenne, które staje się nieraz ciężarem dla ludności. Nie przeczy my. Wiele zmienić się musi, ale my, żołnierze, odrzucimy od siebie niewiarę w naszego ducha, jak dawno odrzuciliśmy niewiarę w naszą siłę. Wiemy, że jeszcze wiele jest u nas złego, ale wiemy również, że jak pieśń niewolników zmieniły się w tryumfalny czyn zmartwychwstania, tak i słowa braterskiej chrześcijańskiej miłości zamienić potrafimy w trwałą gmacz związku wolnych narodów pod hasłem sprawiedliwości i świętych zasad chrześcijaństwa: „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego“. Przed bagnietami naszymi zadrzą kupczacy Ojczyznę i ciemności słabych, jak drżą odwieczni nasi wrogowie, zwolennicy tyranii carów i kajzerów. Któż dzisiaj zaprzecza zasadom naszym i wierze, któż dzisiaj wśród

oparów krwi tysiąca bezbronnym mówi nam o pokój, gromadząc jednocześnie wojska przeciwko nam, z którymi codziennie niemal ścieramy się pierś o pierś, bagnet o bagnet. Czerwony car Rosyi, Lenin, zdławiwszy u siebie każde słowo, nawet każdy jęk tych, którzy inaczej, niż on myślą, zdeptał wszelką wiarę, ciesząc się dzisiaj, że kupcy całego świata spieszą się do zarobków, znając małoduszność wielu w naszym kraju, chce z nami zawrzeć pokój i mówić w imieniu narodu, którego myśli i wolę zakut uprzednio w kajdany.

Wiemy, że naród polski nie może się obawiać pertraktacji pokojowych, bo czyste i jasne są nasze zamiary. Niech po dwóch latach tyranii zabrzmi w Rosyi pierwszy głos wolny, a dumni będziemy, że głosem tym będzie głos wolnego narodu polskiego.

Nie od nas zależy, żołnierze, rozstrzygnięcie kwestyj pokoju, żołdakami nie jesteśmy i nie chcemy wojny dla wojny, ale czujemy swoją siłę. Dziś,

gdy miłe każdemu słowo „pokój“ wytwarza upragnioną nadzieję powrotu do ognisk domowych, nie ulegniesz żołnierzu tej pokusie, lecz zewrzesz jeszcze silniej swoje żołnierskie szeregi, spoisz jeszcze bardziej swoją żołnierską rodzinę. Ci najlepsi z twoich kolegów, ci, których mogiły znaczą twoje drogi, życie swe oddali nie dla pokoju na dziś, nie dla przemijającej chwilowej ulgi...

Nie złożysz żołnierzu broni dotąd, póki nie za-

bezpieczysz Ojczyznę swojej i bratnim narodom
pokoiu, trwałej wolności, opartej na prawdziwej
i chrześcijańskiej miłości, a postawą swoją i siłą
dasz Naczelnemu Wódzowi, Józefowi Piłsudskiemu,
któremu bezgranicznie ufasz, tę moc, by roz-
kazywać mógł przez pokój, jak rozkazywał przez
wojnę.

Roki Galic. Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

DRUGI DZIEŃ OBRAD.

Wybory członków komisji rewizyjnej. — Nowi członkowie rady nadzorczej. — Zmiany w dyrekcji. — Z wróżek zjazdowych.

Lwów, 3 marca.

(zet) Wtorkowe obrady rozpoczęły się punktualnie o godz. 10 rano przy bardzo licznych udziale delegatów, wśród których zauważyliśmy między innymi obrońcę Lwowa gen. Rozwadowskiego w mundurze polowym.

Wybory do komisji rewizyjnej na 44 głosujących dały rezultat następujący: członkami wybrani pp. Jan br. Konopka, Kazim. Laskowski, Stan. Dydyński, dr. A. Jordan, Kaz. Bohdanowicz, Ant. Theodorowicz, Oskar Schnell, zaś zastępcami pp. dr. Antoni Lisowiecki i dr. Feliks Drużbacki.

Nastąpiło drugie głosowanie imienne na członków rady nadzorczej, z którego wyszli pp.: Wład. Niwicki, Jerzy Turnau, a jako zastępca p. Stan. Zwolski.

Wobec tego zaś, że zawakowało z powodu wyboru p. Niwickiego miejsce zastępcy członka rady nadzorczej, przystąpiono do dalszych wyborów, z których wyszedł jednomyślnie p. Feliks Domański.

Z kolei odbyły się uzupełniające wybory do dyrekcji TKZ. Zastępcą prezesa dyrekcji na lat sześć z powodu zgonu śp. Jana Viviena został p. Kazimierz Przybyłowski na wniosek hr. Kozie-

brodzkiego i gen. Rozwadowskiego, a zastępcą dyrektora na opróżnione po p. Przybylskim miejsce został p. Stanisław Damski, który w dłuższym przemówieniu, dziękując za zaufanie, podkreślił, iż w TKZ. pracuje od małego urzędnika wiecznie przez lat 39.

Gdy umilkły oklaski rzesiste, jaktemi przyjęte słowa, które obok przemówienia wstępnego p. Moysy-Rosochackiego, należały do najsilniejszych na całym zjeździe, obrady wyczerpano o godz. 12 w południe, choć jeszcze w bujnym dyskusya nieoficjalna potoczyła się w dalszym ciągu.

Naogół biorąc, zainteresowanie sprawami TKZ. wykazali delegaci wielkie, co zostało zadokumentowane w dyskusjach, które odznaczały się ogromną przedmiotowością i ukłuchaniem zagadki ojczystego przez tych, których czaszkami ktoś chciał wymościć bruk krakowski. I jeszcze jedno, im bardziej „kresowy“ był mowca, tem gorętszymi dźwiękami były nacechowane przemówienia, z których bił ten głos jeden: „Nie damy ziemi, skąd nasz ród“.

EIRA HELLBERG.

PŁONĄCY OKRĘT.

(Ze szwedzkiego).

Był późny wieczór, w który wichur wyl, a wilgotny dreszcz szedł przez morze. Fale piętrzyły się wysoko, piana bryzgała na pokład, na którym krzesła dawno pozsuwano, a pledy zarozano. Lampy płonęły jeszcze, a tu i ówdzie jakiś podróżny, postawiawszy kołnierza od płaszcza, przechadzał się, tupiąc nogami, by się trochę rozgrzać.

Salon był pusty. Przed chwilą tańczono tu, na fortepianie leżały jeszcze rozłożone nuty, a młody steward zbierał zapomniane przez podróżnych książki, reklamówki, chusteczki.

Obok, w fumoir'ze siedzieli w rogu kilku podróżnych: Dick Doleman z żoną, lord Malesford i młody attache, jadący do niemieckiego poselstwa w Waszyngtonie. Zagłębieni byli w partycie bridge'a.

Naraz Doleman, siedzący naprzeciw okna, spostrzegł, że z zewnątrz spogląda na nich jakaś pani.

— Daisy! — zawołał głośno — Mabel, pani Anstruther jest na pokładzie.

Żona jego spojrziała ze zdziwieniem. A wówczas kobieta za oknem zniknęła.

Lord Malesford miał rozdać karty, a podczas gdy je tasował, Doleman wyszedł w poszukiwaniu pani Daisy. Uderzył wąż ostry, zimny wiatr, wy-

darł mu drzwi z ręki i trzasnął niemi z głośnym łoskotem. Przy rejach ujrzał postać kobiecą w płaszczu, w długim woalu, która, przechylona przez burt, spoglądała w mroki nocy. Zbliżył się do niej szybko.

— Droga pani Anstruther, żona mówiła mi, że ułożyła już panią do snu? — powiedział z żartobliwym pytaniem w tonie.

Z lekkim nerwowym uśmiechem zwróciła się doń Daisy. Była to wysoka, smukła Angielka, o popielatych włosach, o bardzo kobiecą, miłej powierchowości. Rysy miała nieregularne, lecz wdzięk jej leżał w ruchliwym wyrazie, w łagodnym blasku oczu, w uduchowionej twarzy.

— Nie mogłam usnąć, panie Doleman — odparła.

Wiatr porwał dźwięk jej słów, że musiał nachylić się ku niej, by ją zrozumieć. — „Tak dziwnie niespokojna jestem o Bertę“ — dodała.

— Ach, o Bertę? Wiedzie mu się z pewnością jak najlepiej. Raczej powinna pani myśleć o tem, jak będzie uradowany, widząc panią wchodzącą niespodzianie do Ritz-Carltonn — żartował Doleman przyjaźliwym tonem.

— Ale pani nie powinna stać tu na zimnie. Niech pani wejdzie do fumoir'u! Zaraz skończymy partycie i Mabel także pójdzie spać.

Pochłapał ją łagodnie do fumoir'u.

— Myślałam, że Dick widzi duchy — odezwiała się Mabel wesoło. — Właściwie powinnaś już spać od godziny! — Daisy odrzuciła z włosów mokry woal.

— Jestem niespokojna — powiedziała.

— Zie przeczucia? — rzucił lord Malesford, zadając kartę.

— Tak, — odrzekła cicho. Zamadło była zdenerwowana, by mógł uderzyć w niefrasobliwe nutę tamtych.

— Morze bywa czasami trochę niesamowite — zauważył miłym tonem attache. — Gdy się nie jest przyzwyczajonym do wielkiej wody, można się łatwo nabawić trwogi przed oceanem, choroby dosyć rozpowszechnionej, ale bynajmniej nie niebezpiecznej.

Daisy nie odpowiadała. Ponad ramie przyjaciółki patrzyła w karty, starając się zainteresować grą.

Gdy ta się po chwili skończyła, panie zeszły razem na dół.

— Nerwowa kobieta? — spytał attache, gdy zniknęły ze schodów.

Doleman strzepnął popiół z cygara.

— To nie. Ale po raz pierwszy, od piętnastu lat małżeństwa, jest zdana od męża.

— Tak?

— To zdolny lekarz z dużą praktyką, dawny mój, dobry przyjaciel — ciągnął Doleman. — Cierpi na wadę serca, która w ostatnich czasach bardzo się wzmogła. I troska się, jak ona zniesie katastrofę, której on się niedługo spodziewa.

Oni nie mają dzieci. A kochają się bardzo ukliwie. Nie rozłączali się nigdy dłużej, niż na dzień. A teraz on chciałby zwolna przyzwyczaić ją do tego, czego odwrócić niepodobna.

(C. d. n.).

Poważniejszych starć bojowych nie było! Komunikat Sztabu generalnego.

Warszawa, 2 marca.

FRONT LITEWSKO-BIALORUSKI: Patrole nasze rozpedziły placówki bolszewickie w rejonie jeziora Oseia. Na wschód od Płyty odparliśmy posuwające się pod nasz front nieprzyjacielskie oddziały wywiadowcze. Zresztą na całym froncie poważniejszych starć bojowych nie było.

FRONT WOLYŃSKI: Wyładem w rejonie Tupolew rozbiliśmy oddział kawalerii bolszewickiej, biorąc karabin maszynowy, 4 jeńców i znaczny materiał wojenny.

FRONT PODOLSKI: Działalność patroli wywiadowczych
Kuliński.

Armia Bredowa ucieka w kierunku Rumunii!

Warszawa, 2 marca.

(PAT). Ukraińskie biuro prasowe donosi, że część armii Denikina z generałem Bredowem na czele opuściła Odessę, uciekając w kierunku Rumunii, gdzie spodziewa się znaleźć ochronę. Oddział Bredowa liczy 5—8 tysięcy ludzi i składa

się przeważnie z oficerów armii rosyjskiej. Stan armii Bredowa jest rozpaczliwy. Nie ma ona ani naboju, ani oręża, ani też zapasów żywności. Oddziały Bredowa przesuwały się wzdłuż granicy rumuńskiej i znajdują się w okolicy Jampola

Sytuacja Denikina krytyczna!

Paryż, 2 marca.

(PAT). „Matin“ donosi, że oddziały armii Denikina zagrożone są wzięciem do niewoli bolszewickiej.

Paryż, 2 marca.

(PAT). BK. z Amsterdamu. Wedle „Matina“ nadeszły do Paryża bardzo niepomyślne wiadomości z południowej Rosji o położeniu armii Denikina.

Litwa grozi atakiem na Wilno

w razie dalszej polsko-bolszewickiej wojny!

Kowno, 2 marca.

(Telef.) (r). „Lietuwa“ daje do zrozumienia, że Litwa wyzykałaby dalszą wojnę polsko-bolszewicką uderzeniem na Wilno, podkreśla rów-

nież, że bolszewicy nie zgodzą się na podpisanie pokoju, któryby oddawał Polsce tak wielkie obszary, a w szczególności Wilno i znaczną część Litwy.

Guczkow obiecuje poparcie Litwie w marszu na Wilno!

Kowno, 2 marca.

(Telef.) (r). Bawił tutaj znany polityk rosyjski Guczkow, który, jak donoszą pisma litewskie, przybył 10. lutego z Berlina, aby zapoznać się z nową sytuacją w krajach nadbałtyckich. Podług wiadomości, otrzymanych jednak z Kowna, celem przyjazdu Guczkowa było uzyskanie pozwolenia rządu kowieńskiego na przemarsz formowanych

w Niemczech antybolszewickich wojsk rosyjskich z Niemiec na front bolszewicki. Guczkow przywiózł również propozycje grupujących się koło niego polityków rosyjskich popierania Litwy w ofensywie na Wilno. Pomimo iż prezydent Smetana na te propozycje oścześnie się nie godził, rokowania prowadził poza jego plecami litewski wiceminister wojny Merkis.

GEN. SZTAB LITEWSKI RADZI.

Kowno, 2 marca.

(Telef.) (r). Odbyło się tu posiedzenie generalnego sztabu litewskiego, ze współdziałaniem niemieckiego agenta w Kownie, niejakiego Hamma.

PREMIER LITEWSKI O ROKOWANIACH Z BOLSZEWIKAMI.

Kowno, 2 marca.

(Telef.) (r). Zawarcie pokoju Estonii z bolsze-

wikami, ewentualnie ogólnoeuropejskie pertraktacje z nimi uważa były premier litewski Szezewicz za ważny krok na drodze do zdobycia niepodległości Litwy. Bolszewicy uznają, jak twierdzi Szezewicz, niepodległość państw bałtyckich. Musi to też uczynić ententa, jeżeli nie chce porzucić krajów bałtyckich w objęcia Rosji i Niemiec.

Konferencja socjalistów państw kresowych odbędzie się w Warszawie!

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Potwierdza się wiadomość, że w Warszawie odbędzie się konferencja socjalistów

wszystkich państw, powstałych na gruzach Rosji. Termin konferencji ustalono na 20 bm.

Socjaliści ukraińscy a pokój na Wschodzie.

Uchwały konferencji warszawskiej.

Lwów, 3 marca.

(zet). Na zjeździe ukraińskiej partii socjal-demokratycznej, odbytym w Warszawie w dniach 23—26 ub. mies., uchwalono między innymi:

1) Rosja sowiecka milczy w sprawie ukraińskiej republiki z jej rządem socjalistycznym i nie oświadczyła gotowości przyznania Ukrainie prawa do samookreślenia, samodzielności i suwerenności;

2) naród ukraiński w ciągu trzech lat wyia-

wił jasno i niedwuznacznie swoją wolę co do samodzielności państwowej, wypędzając zbrojnie wszystkich najezdźników, którzy próbowali wprowadzić swój ład na Ukrainie;

3) mimo tej wyraźnie objawionej na kongresie robotniczym w styczniu ub. r. woli ludu robotczego na Ukrainie, rząd Rosji sowieckiej prowadzi dalej dawną politykę imperyalistyczną caratu. Wyzyskując wyczerpanie Ukrainy, bagnietami armii czerwonej narzuca jej złożony z obcych rząd so-

wiecki, który ogłasza zupełną samodzielność Ukrainy, a równocześnie uznaje za wspólne z Rosją sowiecką sprawy polityki zagranicznej, wojskowe, skarbowe, gospodarcze, komunikacyjne, a zatem wszystkie sprawy, bez których nie ma samodzielności;

4) sowiecki rząd rosyjski uznaje samodzielność i suwerenność tylko tych narodów, które znalazły się poza linią strategiczną frontu bolszewickiego i których nie dosięgły bagnety imperyalizmu rosyjskiego;

5) Konferencja ukraińskiej socjal-demokratycznej robotniczej partii domaga się od rządu socjalistyczno-federacyjnej republiki sowieckiej:

a) natychmiastowego uznania zupełnej samodzielności i niezawisłości ukraińskiej republiki ludowej i suwerenności narodu ukraińskiego;

b) usunięcia z terytorium ukraińskiego okupacyjnej armii czerwonej;

c) natychmiastowego odwołania narzuconego siłą zbrojną samozwańczego rządu sowieckiego;

d) uznania obecnego rządu demokratycznego za rząd tymczasowy Ukraińskiej Rzeczypospolitej ludowej do zwołania konstytuancy.

Konferencja oświadcza niniejszem szczerą i niezachwianą wolę do zakończenia narzuconej Ukrainie wojny z Rosją sowiecką. Pragnie tego dla pokoju, który na wschodzie europejskim jest niemożliwy bez faktycznego uznania samodzielności i suwerenności Ukrainy.

DYPLOMACI FINLANDCY ZJEJŻDZAJĄ DO STOLICY.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Na środę zapowiedziany jest przyjazd dyplomatów finlandzkich, którzy mają wziąć udział w naradach w sprawie pokoju z bolszewikami.

BOLSZEWICY KUPUJĄ W AMERYCIE BUTY.

Wiedeń, 2 marca.

(PAT). Telegr. Comp. z Waszyngtonu. Jak donoszą, rząd sowiecki zakupił od amerykańskiego urzędu wojennego 135.000 par butów.

NOWY BOLSZEWIK UKRAIŃSKI.

Lwów, 3 marca.

(zet) „Nasz Szlach“ donosi, że ukraiński ataman Szepel przeszedł na stronę bolszewików i otrzymał od nich dowództwo nad całym frontem.

INSTRUKCYA SAZONOWA W UKR. SPRAWIE.

Lwów, 3 marca.

(zet) „Ukr. Prapor“ donosi z kół neutralnych, że w tych dniach rozstał Sazonow do przedstawicieli dyplomatycznych w syjskich za granicą instrukcyę, w której zaleca im stosunek jak najbardziej przyjazny do ukraińskiego obozu autonomistycznego i ogółem do idei samodzielności Ukrainy. Nie wiadomo tylko, czy i o ile ta decyzja Sazonowa jest zastosowaniem się do powstałej w kołach czwórporozumienia idei samodzielności Ukrainy i czy wynika ze zmiany poglądów na sprawę ukraińską wśród samych Rosyan.

KAPITULACJA Z BOLSZEWICKICH ZASAD AGRARNYCH NA UKRAINIE.

Lwów, 3 marca.

(zet) „Ukr. Prapor“ donosi z Kijowa: Ukraiński tymczasowy rząd sowiecki w Kijowie postanowił uchwałą z 13 lutego nie tykać zasady prywatnej własności ziemskiej włościan na Ukrainie. Obecna własność ziemską pozostanie nadal w rękach włościan. Tylko część gruntów, która służyła do uprawy buraków cukrowych, przejdzie w posiadanie włościan bezrolnych. W ten sposób zamierzają bolszewicy zjednać włościan ukraińskich, które za poprzedniej władzy bolszewickiej na Ukrainie udowodniło czynem, że nie przyjmie komunizmu agrarnego. Postanowienie takie jest całkowitą kapitulacją z zasadniczych tez komunistycznych.

O ZWROT ZRABOWANEGO INWENTARZA.

Lwów, 3 marca.

(zet) „Wschód Polski“ donosi: W Zastawiu odbył się zjazd bywatelstwa

Między innymi uchwalono rezolucje w sprawie realizacji rozporządzeń władz co do zwrotu obywatelom inwentarza i zboża, rozgrabionego przez chłopstwo po dworach; ponadto uchwalono, że o ile nie dojdzie do dobrowolnej umowy między chłopami a właścicielami ziemskimi w sprawie zasiewów wiosennych na gruntach wielkiej własności — ma być w tej mierze zastosowana praca przymusowa.

„JEDYNA SIŁA PRZECIWI ANARCHII NA UKRAINIE — WOJSKO RUSKIE“.

Nota do prezydenta konferencji pokojowej.

Lwów, 3 marca.

(zet) Prezes ukraińskiej misji dyplomatycznej w Londynie Margolin, wystosował do prezydenta konferencji pokojowej notę, z której przytoczyć godzi się niektóre ustępy:

Najważniejszą sprawą wśród problemów, o którym ma zadecydować konferencja pokojowa, jest sprawa wschodu europejskiego — sprawa losów wielkiego terytorium b. państwa rosyjskiego. Eksperyment ostatniego roku wykazał całą niezdarność zasady zniszczenia anarchii i przywrócenia ładu przy pomocy armii rosyjskich Koczaka, Denikina i Judenicza. Żadna tymczasem siła fizyczna, ani psychologiczna nie potrafi odrestaurować dawnej Rosji.

Jedną tylko armią Petlury w swojej nierównej walce z silnym wrogiem, który napadł na nią ze wszech stron, opierała się przez cały czas o swoje własne siły. Nie dziw zatem, że nie mogła utrzymać w swoich rękach wielkiego terytorium ukraińskiego.

Gdy nawet ludność powstała przeciw nieprzyjacielowi, przecież było niemożliwym prowadzenie wojny w wieku XX. bez artylerji, karabinów, bomb i innych koniecznych rzeczy.

Jedyną siłą, która może nie tylko zdławić anarchię na Ukrainie, ale też zreformować podstawy konstrukcji państwa państwowej na Ukrainie, może być rząd ukraiński i armia.

Zdrowe żywioły ukraińskie pragną stworzenia wolnego państwa ukraińskiego. Zniszczona przez anarchię, pozbawiona dowozu i handlu, odcięta od całego świata Ukraina czeka na pomoc państw za chodnich. Potrzebuje ona:

1) moralnego poparcia przez natychmiastowe jej uznanie;

2) pomocy technicznej dla armji ukraińskiej w jej dążeniach do wytopienia anarchii przez przyślanie instruktorów, organizatorów, broni, obuwia, mundurów, leków itp.;

3) prosi o pomoc ekonomiczną, konieczną dla odbudowy komunikacji, regulacji rzek, wyzyskania siły wodnej, w towarach i w odnalezieniu bogactw naturalnych.

Żywioły zdrowy przemoże anarchię i utworzy normalne państwo demokratyczne, o którego formie zawyrokuje później konstytuanta, wybrana przez ludność Ukrainy.

WYKŁADY.

„APOLLO“

Największa pięcioaktowa sensacja!

Po raz pierwszy we Lwowie!

TRAGEDYA

Mikołaja II-go Tajemnice Petersburga!

OSOBY:

CAR MIKOŁAJ II-gi.
LENIN.
AZEJ, agent ochrony.
POP GAPON.
BARON FREDERIKS.
HRABIA TOŁSTOJ!

Ślim, wojsko, żandarmerja, świta i rodzina carska. 20643

Plebiscyt na G. Śląsku nastąpi dopiero w jesieni!

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Jak słyhać, nie należy się spodziewać plebiscytu na G. Śląsku, przed jesienią

br. Komisja plebiscytowa postanowiła, że rozgraniczenie terenu plebiscytowego ma nastąpić według gmin.

NACZELNIK WYJEŻDŻA DO TORUNIA.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Naczelnik Państwa udaje się dnia 6-go kwietnia do Torunia.

ZWIĄZEK PRASY NIEM. W POLSCE.

Bydgoszcz, 2 marca.

(PAT). Wczoraj odbył się tu zjazd wszystkich redaktorów i dziennikarzy niemieckich Rzeczypospolitej Polskiej. Postanowiono założyć związek prasy niemieckiej w Polsce, z siedzibą w Bydgoszczy

POŚWIĘCENIE P. K. P. W BYDGOSZCZY.

Bydgoszcz, 2 marca.

(PAT). Wczoraj odbyła się tu uroczystość poświęcenia gmachu Polskiej Kasy Pożyczkowej.

ZAWODOWA SZKOŁA KOLEJOWA.

Bydgoszcz, 2 marca.

(PAT). Dyrekcja polskich kolei państw. zamierza utworzyć w Bydgoszczy zawodową szkołę kolejową z internatem. Przewidziane są kursa dla telegrafistów i służby ruchu.

NASTRÓJ PRZYCHYLNY DLA POLSKI WŚRÓD ANGLIKÓW W GDAŃSKU.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m). Obawy, że Anglicy położyli rękę na kolejach gdańskich, okazały się na szczęście pomyłkowe. Ruch kolejowy pozostaje dotąd w rękach Niemców gdańskich, a tylko kontrola pozostaje chwilowo w rękach Anglików. Władzom polskim udało się stworzyć w sferach angielskich nastrój przychylny i przeważa tam przekonanie, że należy zastosować się do postanowień traktatu wersalskiego

Co się stało ze skarbem narodowym w Rapperswylu.

Prawda może i powinna być wyjaśniona.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) „Kurier Pol.“ przypomina sprawę skarbu narodowego w Rapperswylu, który użyty został na cele nie mające nic wspólnego z niepodległością. Gdy w roku 1914 Legiony Piłsudskiego wyruszały w bój, skarbu narodowego w Szwajcarii już nie było. Sfery zainteresowane odmó-

wiły wówczas wyjaśnienia prawdy, zasłaniając się względami konspiracyjnymi. Obecnie względy te nie istnieją. Prawdą zatem o skarbie narodowym wyjaśnioną być może i powinna, wymaga tego bowiem sumienie narodowe.

O dopuszczenie polsk. walorów na giełdę francuską za poparcie francuskich kapitałów w Polsce.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Ze źródeł francuskich nadeszła tu wiadomość, że rząd polski zwrócił się do rządu francuskiego o upoważnienie umieszczenia we Francji jednego mld franków krótkoterminowych obligacji Państwa Polskiego, dalej o dopuszczenie na giełdę paryską polskich walorów

kolejowych i górniczych, a wreszcie o notowanie we Francji kursu pieniędzy polskich. W zamian za to Rząd polski proponuje jak najszerze poparcie kapitałów francuskich w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych w Polsce.

IZBA SKARBOWA W WARSZAWIE.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (r). 1. kwietnia zostaje w Warszawie otwarta Izba skarbowa. Na czele tej instytucji stanie dotychczasowy prezes Edward Ziemkowski, jako dyrektor. W Warszawie otwarte zostaną trzy kasy pożyczkowe. Jedna na Pradze, druga przy ul. Rymarskiej, trzecia na Nalewkach. Centralna kasa państwowa będzie czynną w Warszawie również od 1. kwietnia. Na czele centralnej kasy państwowej stanie prezes związku pracowników skarbowych, dotychczasowy naczelnik kasy głównej, p. Aleksander Moroziewicz.

PRZYCZYNY ZMIAN PERSONALNYCH W MINISTERSTWIE SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) O zmianach, które nastąpiły i mają jeszcze nastąpić w ministerstwie spraw wewnętrznych, opowiadała w sferach poselskich następujące szczegóły: Po ustąpieniu p. Becka, kierował sprawami ministerstwa w czasie nieobecności ministra Wojciechowskiego szef sekcji dr. Iszkowski. W ostatnim czasie rozegrała się między dr. Wojciechowskim i dr. Iszkowskim w gabinecie ministra tak gorsząca scena, że dalsza współpraca tych dwóch panów stała się niemożliwa. Dr. Iszkowski,opuszczając gabinet swego szefa, miał zawołać: „Pan zapomina, że do mnie w ten sposób przemawiać nie można. Jestem urzędnikiem państwa, a nie panem“. Po upływie kilku minut gabinet przyniósł ministrowi Wojciechowskiemu list, w którym p. Iszkowski donosi, że po-

dać się musi do dymisji. Wyślijki p. Wojciechowskiego zatrzymaniu dra Iszkowskiego, pozostały bez skutku i dr. Iszkowski ustąpił na własne żądanie. Razem z dr. Iszkowskim ustąpili na własne żądanie szefowie sekcji Sienkiewicz i Urbanowicz. Tak masowa dezercja urzędników wyższych w ostatnich tygodniach, ma swe źródło w zdenerwowaniu ministra Wojciechowskiego, które w konsekwencji pociągało za sobą częste zatargi z podwładnymi urzędnikami. Epilogiem podobnych zatargów są powyższe dymisje. Jak słyhać, dymisja szefa sekcji Urbanowicza nie będzie przyjęta. Na miejsce szefa sekcji Iszkowskiego pewne koła polityczne wysuwają b. kierownika biura pracy społecznej Wakara.

GUTOWSKI NASTĘPCĄ STROŃSKIEGO.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) Dowiaduje się, że w miejsce ustępującego szefa wydziału prasowego w Min. spraw zagran., prof. Strońskiego, powołany został p. St. Gutowski, ongi urzędnik w służbie dyplomatycznej minist. spraw zagr. w Petersburgu. Równocześnie ustępuje kierownik oddziału informacyjnego, p. Strzelecki

MINISTERSTWO PRACY A WYCHODZTWO SEZONOWE.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (u). Szef sekcji w Ministerstwie pracy, Sembartowicz, oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że wychodzstwo sezonowe, ustanożone na mocy ustawy obojga płci. Poznańskie

NADESLANE.

sp. niały poemat w 6 aktach z prologiem

„DEKAMERON”

Od czwartku 4. b. m.

(TRZY NOCE MILO NE BOCCACCIA) 20725

Nieśmiertelny autor saje nam żywo przed oczyma i spogląda z miną satyra na nas jako widzów. Odczuwa, że przeżywamy wraz z nim te bajeczne momenta miłosnych ekstaz i apoteoz, — słyszymy jak huczy źródło prawdziwej miłości i widzimy jak pletą się portami nadludzkiej rozkoszy te broce obrazki a raczej sen i marzenia z życia kochających się młodych par. Poemat ten z prawdziwym artystycznym i reżyserowanym przedstawia nam bajeczne życie z arystokraty, król wskiego świata.

Dz. 2 p. 102 os. n. COSETTA.

da zajęcie 30.000 robotników rolnych. Rząd przystępuje obecnie do narad, czy dopuścić do wychodźstwa do Niemiec. Jeżeli byśmy się zgodzili na tolerowanie wychodźstwa do Niemiec, musimy uzyskać gwarancje, że wychodźcy znajdują się pod opieką polskich władz konsularnych, gdyż dotychczas nie korzystali oni z żadnej opieki prawnej. Jest też duży pęd do Francji, albowiem robotnicy rolni łakną się na zarobki we frankach, które zamienione na walutę polską, dają pokaźne sumy. Do Warszawy przybywa bardzo wielu robotników, nawet z odległych stron Małopolski, Radomskiego i Lubelskiego, celem poddania się oględzinom komisji francuskiej.

PROTEST PRZECIW NIEDOPUSZCZENIU PROF. ASKENAZEGO DO KATEDRY.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.). (m) Pisarze polscy, w liczbie 60, wśród których znajdują się nazwiska najwybitniejsze, ogłosili protest przeciwko niedopuszczeniu prof. Askenazego do uniwersytetu warszawskiego. Pod protestem znajdują się podpisy Żeromskiego, Steroszewskiego, Staffa, Struga, Daniłowskiego, Antoniego Langiego, Jelenty, Iżykowskiego, Grubińskiego.

Z OBRAD SEJMOWYCH.

Warszawa, 2 marca.

(PAT.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się od interpelacji p. Krempey w sprawie pożyczek wojennych b. zaboru austr. i p. Hausnera, w sprawie działalności p. dpor. Bisanza z O. G. lwo wskiego. Przew. prządkiem dziennym zabrał głos p. Stanisław Grabski w sprawie sprostowania zarzutów, mieszczących się we wniosku nagłym p. Liebermana, co do komunikatu z posiedzenia komisji spraw zagranicznych. Przystąpiono do porządku dziennego, tj. do dalszej rozprawy nad ustawą

o odbudowie wsi, miast i miasteczek.

P. Dąbski oświadcza się imieniem swego stronnictwa za ustawę. Po dyskusji, w której zabierali głos pp. Dzierzbicki, Hausner, Suligowski, Krępka, ks. Kotula, ks. Okoń, min. robót publ. Kędziór, p. Diamand — p. Dzierzbicki wnoszą szereg poprawek. W głosowaniu przyjęto w drugim czytaniu ustawę wraz z poprawkami Dzierzbickiego, a rezolucje wniesione na dzisiejszym posiedzeniu odesłano do komisji. Przystąpiono do trzeciego czytania ustawy i przyjęto ją w trzecim czytaniu.

Przystąpiono do trzeciego czytania ustawy w sprawie inspektorów przemysłowych w Małopolsce.

Po krótkiej dyskusji p. Kiernik przedstawił rezolucję wzywającą rząd, aby przy organizacji inspektorów pracy i mianowaniu inspektorów, uwzględnił różnicę pracy przemysłowej, pracy na roli i w obu tych gałęziach powoływał inspektorów, odznaczających się przedmiotowością i fachowością. Izba ustawę uchwała w trzecim czytaniu wraz z rezolucją p. Kiernika.

Po przemówieniach pp. Woźnickiego i Moraczewskiego, przyjęto en bloc w drugim i trzecim czytaniu wraz z poprawką p. Moraczewskiego ustawę w przedmiocie budowy linii kolejowej Sierpo-Brodnicza.

Po przemówieniach p. Sekońickiej i ks. Dąbrowskiego, przyjęto wniosek, by rząd w najbliż-

szym budżecie wstawił odpowiednią kwotę na

stypendya dla uczniów wyższych uczelni.

Marszałek odczytał szereg wniosków nagłych, które odesłano do poszczególnych komisji. Mie-

Dzienniki warszawskie podniosły cenę do 1 marki.

Warszawa, 1 marca.

(Tel. wł.). Wszystkie gazety tutaj, bez wyjątku podniosły z dniem dzisiejszym cenę numerów w sprzedaży ulicznej do wysokości 1 marki. Nastąpiła ta podwyżka wobec „niepomniernego wzrostu cen papieru i druku”, jak to podkreślił dobi-

nie na czele numeru centralny organ PPS. „Robotnik”. Analogiczne ogłoszenia dały też inne piśmi, a zatem „Kurier warszawski”, „Gazeta Poranna”, „Nasz Kurier”, „Kurier Poranny”, „Kurier Polski”, „Przegląd Wieczorny”, „Gazeta Warszawska” i „Nowiny Codzienne”.

Przywódcy strajku aresztowani!

Związek kolejarzy proklamował podjęcie pracy.

Kraków, 2. marca.

(PAT.) (Radio z Lyonu). Millerand konferował wczoraj rano z ministrem spraw wewnętrznych, z ministrem pracy i dyrektorem linii kolejowych, poczem przyjął członków pracy i oświadczył im, co następuje: Sytuacja jest obecnie zadowalająca. Na wszystkich liniach nastąpiło polepszenie. Sieć północna funkcjonuje prawie normalnie. Na wschodzie powracają kolejarze do pracy. W niedzielę odbywał się ruch 46 pociągów w obu kierunkach. Między Lyonem a Avignonem kursuje obecnie 18 pociągów, podczas gdy poprzednio kursowały tam co najwyżej 4 pociągi. W Marsylii wróciła do pracy połowa funkcjonariuszów. Na sieci Paryż-Orlean sytuacja nie zmieniła się na razie, jednakże z Paryża wyjechało 12 pociągów. W Tuluzie odbyło się zgromadzenie delegatów kolejarzy, na którym wypowiedziano się przeciwko dalszemu strajkowi 21 głosami przeciwko 13. Nad-

mienić należy, że pewna liczba studentów „Ecole Centrale” podjęła się prowadzenia parowozów. W końcu dodał Millerand, że zaprowiantowanie Paryża jest zapewnione.

Kraków, 2. marca.

(PAT.) (Radio z Półdnia). We Francji aresztowano 6 przywódców strajku kolejowego. Są nimi Francion, Segrand, Chaverot, Sirolle, Leveque i Bourdeaux.

Wiedeń, 2. marca.

(PAT.) (B. K. z Paryża). Między dyrektorami kolei i kolejarzami przyszło do porozumienia. Związek kolejarzy proklamował podjęcie pracy.

Wiedeń, 2. marca.

(PAT.) (B. K. z Paryża). Związek zawodowy kolejarzy w Lille postanowił podjąć pracę na nowo.

SOCYALIŚCI FRANCUSCY PRZECIW MIĘDZYNARODÓWCE.

Wiedeń, 2. marca.

(PAT.) (B. K. z Paryża). Kongres socjalistów francuskich w Strassburgu odrzucił wniosek o przystąpienie do międzynarodówki większością 2/3 głosów.

SYTUACJA W JAPONII POWAŻNA.

Kraków, 2 marca.

(PAT.) Radio z Półdnia. W Japonii wybuchy

wielkie rozruchy robotnicze. Sytuacja ma być poważna.

AMERYKA WYCOFUJE WSZYSTKIE WOJSKA Z EUROPY.

Wiedeń, 2. marca.

(Telef.) (fr.) Jak donoszą z Londynu, do lata tego roku będą wycofane z Europy wszystkie oddziały amerykańskie i zastąpione francuskimi.

Mordercami redaktorów „Napszawy” — członkowie korpusu oficerskiego.

Kraków, 2 marca.

(PAT.) Radio z Wiednia. Z Budapesztu donoszą o uwzienu przez komendę wojskową morderców redaktorów „Napszawy” Somgyiego i Barczyego. Mordercami tymi są baron Nepesa i pewien oficer, należący obaj do korpusu oficer-

skiego w Oedenburgu. Morderców musiano wypuścić, ponieważ członkowie tego korpusu i dwie inne organizacje terrorystyczne zagroziły komendzie wojskowej wymówieniem posłuszeństwa i uzurpedacją pogromów w razie, gdyby uwziennych nie wypuszczono na wolność.

Z ZAGADEK PAT'owych.

Kraków, 2 marca.

(PAT.) Radio z Wiednia. Z Londynu donoszą: Zachodnio-europejscy przedstawiciele zawodowych stowarzyszeń oznajmili kierowni-

ctwu (?) w Moskwie, że rząd angielski dał polecenie Finlandy, Szwecji i Danii przepuszczenia przez swoje terytoria delegatów kierownictwa (?). Litwinów jednak nie może brać udziału w obradach ze względu na swoje poprzednie stano-

w'sko. Dnia 5-go bm. oczekiwac będzie delegatów w Libawie okręt angielski.

Kraków, 2 marca.

(PAT). Radio z Moskwy. Socjalistyczna „Sowiecka Republika Ukraińska” przedłożyła Vayda-Voyvodzie propozycję pokojową na wzór propozycji przedłożonej poprzednio przez sowiecki rząd rosyjski.

OSMOŁOWSKI ZACHOROWAŁ NA TYFUS PLAMISTY.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m). Generalny komisarz ziem wschodnich, p. Osmołowski, zachorował na tyfus plamisty, zaraziwszy się tą chorobą w Dynaburżu. Zastępuje go p. Iwaszkiewicz.

POLSKA DYREKCJA KOLEJOWA W GDAŃSKU.

Warszawa, 2 marca.

(Telef.) (m) W Gdańsku tworzy się polska dyrekcja kolejowa, na której czele stanie p. Czarnowski. Dyrekcja ta obejmie całe terytorium Pomorza. Zieme b. zaboru pruskiego będą miały dwie dyrekcje, jedną w Poznaniu, drugą w Gdańsku, tudzież subdyrekcje w Bydgoszczy.

DEWIZY ZAGRANICZNE.

Zurych, 2 marca.

(PAT.). Kursa dewiz. Berlin 6.25 (6.25), Wiedeń 2.40 (2.30), Praga 6.25 (6.25).

NADESŁANE.

HANDEL DELIKATESÓW WIN I TOWARÓW KORZENNYCH POD FIRMA:

ZAKOPANE

LWÓW, AKADEMICKA 24

Właściciele:

Antoni Moor i Jerzy Stachowicz

polecają najszlachetniejsze kuracyjne wina:

- HISZPAŃSKIE: Malaga, Marsala słodka i wytrawna Scheery i Madera.
- GRECKIE: d. scrowe: Samos i Patras.
- WŁOSKIE: Vermutt.
- FRANCUSKIE: Biele i czerwone.
- WĘGERSKIE: stary Tokajer i Szamerodner słodki i wytrawny.
- AUSTRYACKIE: białe, czerwone i szampany.
- NA POST: wyborne ścieżki w marynacie bałtyckie, zawijane, flety, pocztowe i holenderskie, oraz rozmaite konserwy rybne: sardynki, łososie, tuńczyk, pstragi i t. p.
- JARZYNKI w uszkach: grzesek, m. rehwka, szparagi i fasolka zielona.
- KOMPOTY w puszkach: agrest, śliwki, czereśnie, wino, gruski i t. p.

BUFET BOJATO ZAPATRZONY.

Specjalne kanapki i pasteciaki, salatek franc. i majon. zy.

RESTAURACJA

pod kierunkiem p. r. w. zorzędnego kuchmistrza wydaje doskonałe zimne i ciepłe potrawy, oraz obiady i kolacje. PIWO o raz j. porz. świeże w norman. i t. mper. tu ze. NA DESER: cukry warszawskie, czek. lada szwajcarska, figi, daktylio, orzechy i rodzynki.

Z DNIA.

Katechizm społeczny.

- Kto ty jes eś?
- P. skarż znany.
- Jaki znak twój?
- Brzech na chany.
- Czemś go napchał?
- Specjalami.
- Czem handlujesz?
- Prowiantami.
- Jakiem prawem?
- Swojem właśnie.
- Niech cię jasny piorun trzaśnie.

NADESŁANE.

HISZPANIE — INFLUENZA — KATAR
i wszelkiego rodzaju przeziębienia leczy
CALCISAL-SPIESS
współpróbowny i zalecany środek przez lekarzy. CALCISAL-SPIESS używany być może również dla dzieci, ponieważ przedstawia tabletki małego wymiaru. — Przepis znajduje się przy każdym pudełku. — Ządać w aptekach i składach aptecznych. 119831

KAŻDA Z PAŃ

jest w możności uszyć sobie sama bieliznę, suknię lub takowe przyrobic, jeśli się zapisze na naukę kroju i szycia w szkole „Junosza” ul. Listopada 5.
Posiadając fachowe w kształceniu nabyte za granicą (w Paryżu i Wiedniu) dają re. ojmie należytego wyuczenia. Na ogólne żądanie otwierana kurs nauki wieczornej dla Pań zjętych w biurach. Ceny przystępne. 20528

Dr. G. RYDZEWSKI

b. lekarz Warsz. szpit. św. Łazarza, choroby skórne weneryczne i moczopłciowe ul. Sapien 61, od g. 4—6. 20322

Specjalista chorób niemowlęcych i dziecięcych 20746

Dr. I. HESCHLES

powrócił i ordynuje obcoim ul. Zybkiewicza 31 od 3—5.

KRONIKA

Repertuar Teatru miejskiego

We środę, 3. marca o godz. 7-mej wiecz. po raz 7-my „Asystent”, sztuka w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej.

Repertuar Teatru wodewilowego.

(gmach ul. Ossolińskich 10.).

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stołńskiego ul. Lezionów 1. 1). 2039

Od dnia 1 do niedzieli 7 marca o godz. 7.30 wieczór: „Lwowski paskarze”, sketch; „Czwórka”, z muzyką i tańcami; duet taneczny Wittich i Nowicki; „Aptekarz w kłopotach”, operetka; tancarka Żeliska.

P. T. Prenumeratorów „Gazety Wieczornej” i „Gazety Porannej” prosimy o niezwłoczne

wpłacenie prenumeraty za miesiąc marzec a to tem pewniej, że tym Prenumeratorom, którzy prenumeraty nowej wraz z ewentualną zaległością nie wpłacą najdalej do dnia 5. marca b. r. zniewoleni będziemy wstrzymać w tymże dniu dalszą dostawę względnie wysyłkę gazety.

Dzisiejszy numer Gazety Porannej zawiera 10 s. ron.

(PAT.) Posłem szwedzkim w Warszawie zamianowany został poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Ancketrwärb, który dotychczas był posłem szwedzkim w Kostantynopolu.

(PAT.) Delegatem ministerstwa b. dzielnicy pruskiej przy Generalnym komisarzu Rzpltej w Gdańsku, zamianowany został dr. Stanisław Sławski z Poznania.

(zet) Z prasy warszawskiej. W związku z nabyciem „Kuryera Polskiego” przez p. Paderewskiego, dowiadujemy się, że dotychczasowy redaktor tego dziennika, p. Stefan Krzywoszewski, wystąpił ze składu redakcji, pozostając nadal na stanowisku naczelnego redaktora „Świata”.

(s-i) Zamknięcie wydawnictw ruskich. Władze polskie w Kamieńcu zawiesiły pismo „Trudowa Hromada”. W związku z tem pozostaje też zamknięcie wydawnictwa „Dniester” i opieczętowanie drukarni.

Dr. Kazimierz Galecki, generalny Delegat Rządu wyjechał wczoraj w sprawach urzędowych do Krakowa.

(x) Zamach samobójczy. Wczoraj w nocy w zamiarze samobójczym z II. p. realności przy ul. Królowej Jadwigi 1. 27, rzuciła się 22-letnia Maryja Tessarzyk z jednorocznym swym synkiem, Stanisławem. Przyczyną desperackiego kroku była rozpacz z powodu utraty służby, którą wymówił jej dotychczasowy słuźbodawca, Alchim Mutki, jubiler. Desperatkę podłączoną odwiozło Pogotowie ratunkowe do szpitala. Dziecku na szczęście nie się nic stało.

(x) Wypadek podczas pracy. W Dolni'anach powiat Rohiatyn przedwczoraj zajęty był przy młóceniu zboża 22-letni Roman Żyry, któremu wskutek własnej nieostrożności tryby młocarni zmiażdżyły trzy palce u lewej ręki. Z. odwieziono do szpitala powszechnego we Lwowie.

(mg) Czy można we Lwowie na ulicy — utonąć? Wydaje się to może przesadą i nieprawdopodobieństwem — dla kogoś, co mało zna nasze miasto. Niestety, każdego z nas spotkać może codziennie to niebezpieczeństwo. Oto autentyczne zdarzenie: Ulicą Nowy Świat przechodziła wieczorem panna I. H. W ciemności nie zauważyła pod nogami ogromnego dołu, napełnionego brudną wodą, zupełnie nieodgródnionego od ulicy, i wpadła niespodzianie w tę tajemniczą zasadzkę. Wypadek mógłby się skończyć nawet tragicznie, gdyby nie natychmiastowa pomoc jednego z przechodniów, który wskoczył do wody i wyratował tonącą. Ubranie obojga uległo zupełnemu zniszczeniu. Wędrowka po zaniedbanych ulicach Lwowa jest już nietylko arcydziełem — ale wprost zagrożeniem życia mieszkańców. Ale magistrat na to — jak zwykle — nic!...

(zet) Epilog afery gumowej rozegra się przed Trybunałem tutejszego sądu wojskowego O. G. na Zamarstynowie w dniu 15 marca, kiedy to zasiada na ławie oskarżonych pp. Stankiewicz i Resemann. Trzeciego współnika, Pretzla odesłał sąd wojskowy do sądu karnego przy ul. Bato-rago.

Ucieczka dwóch niebezpiecznych opryszków z więzień okr. sądu karnego w Krakowie. Wczoraj rano zbiegło z więzień tut. okr. sądu karnego 2 niebezpiecznych rzeźmieszków, mianowicie Weisterek i Lebhuhn. Obaj czekali na wyrok sądu za liczne włamania i kradzieże. W taki sposób więźniowie ci wydostali się na wolność, na razie władze więzienne nie wiedzą i w tym kierunku prowadzone jest śledztwo. Najprawdopodobniej Weisterek i Lebhuhn uciekli w czasie wyprowadzania więźniów na przechadzkę i musieli posiadać podobne papiery, które umożliwiły im przejście przez bramę.

Tajemniczy napad rabunkowy w Warszawie. Wczoraj dokonano w Warszawie tajemniczego napadu rabunkowego na 50-letniego Adama Błażej-jowskiego, w jego własnym mieszkaniu B. zabito, a ślady wskazują, że niewykryty dotychczas zabójca był tylko sam. Błażejowski otrzymał dwa strzały w głowę, po pierwszym wyłoniła się krew między nim a napastnikiem walka, a ślady wskazują, że napastnik był słabszy od napadniętego. Strzał drugi był śmiertelny. Zabójca soplądował całe mieszkanie i zrabował przeszło 100 marek.

KOMUNIKATY.

(m) Z Teatru wodewilowego. Obecne nowości programu świadczą o wytrwałych dążeniach Dy-rekcji utrzymania sceny wodewilowej na poziomie artystycznym, a dwuletnia już praca tak kierownictwa, jak i artystów, chlubnie zapisują się na kartach teatralnych naszego miasta. W szeregu operetek jedynokaktowych, tak mało u nas znanych, wystawionych starannie, polask publiczności znajduje obecna Cyryla Danielewskiego, pt.: „Aptekarz w kłopotach”. Tu, obok zawsze doskonałej wodewilistki p. Dracowej, obecnie spotykamy się z nowymi słami. Mianowicie z p. Dobrowolską, który nietylko godnie zastępuje dawnego Taurzańkiego, lecz swoją powierzchownością i miłym głosem, dominuje. Łukę dawną, co do charakterystycznej aktorki, wypełnia obecnie p. Czerniąńska, aktorka rutynowana, a jej kreacja Jacentowej, jest wprost bajeczna. Dzięki dyrekcyi mamy ciągle sposobność godziwić sztukę tańca. Po znakomitej tancerce z Warszawy, p. Zofii Pfanz, obecnie reprezentuje się nam wszechświatowej sławy duet taneczny, składający się z pp. Wittichowej i Nowickiego. Ich walec akrobatyczny, to arcy mistrzowskie wykonanie w dziedzinie choreografii, za co należy się im osobne uznanie, a tak sprawnego i mistrzowskiego tańca, jak marynarski i foxtrott, do tej pory we Lwowie nie mieliśmy sposobności podziwiać. Z zakresu fars obecnie grany jest zajmujący sketch pt.: „Lwowski paskarze”, którym publiczność dobrze się bawi.

Przedstawienie w Stryju. W czwartek, dnia 4-go bm. w Stryju jedno przedstawienie w szkole „Sokola” dał lwowski teatr wodewilowy, celem zaprezentowania tam swoich sił artystycznych.

Gramą będzie piękna operetka „Tajemnice małżeńskie“ i zabawny wodewil „Cnotliwa Zuzia“. Balet reprezentować będzie p. Żelaska. Kulminacyjnym punktem przedstawienia będzie rzecz „Na kresach“, wykonana przez p. Dracową w oryginalnym mundurze ulanki polskiej. Humorystyczna część spoczywa w ręku p. Dobrowolskiego.

Księgi Starego Testamentu. Księga wszystkich ksiąg nazwał kiedyś Henryk Heine Stary Testament. Jest to istotnie nieprzebrana skarbnica wiedzy i poezji. Udratyzowanie opowieści bliźnich, pozostanie najwspanialszą dla twórców rzeczą. Taką udratyzowaną opowieść pt.: „Księga Estery“, wyświetla obecnie we Lwowie kinoteatr Marysienka, plac Smolki 1. 5. Zaiste, tylko kinoteatr może temu wspaniałemu dziełu dać oprawę, aby widz istotnie mógł uwierzyć w to, że patrzy na dramat, rozgrywający się w starożytnej Persyi, wśród bajecznego przepychu największego władcy Wschodu, który zagarnawszy potężną Babilon i Asyrie, Lidye i Judeę, panował nad dwudziestu przeszło prowincjami. Scisłe według tekstu biblijnego rozgrywa się akcja dramatu. Stylizowane napisy, wyjęte z Biblii, tłumaczą treść. Kostiumy i charakterystyka aktorów, zastosowane do epoki. Patrząc na ten szereg postaci, czy to kanclerza Hamana, czy króla Ahasvera, arcykapłana w świątyni Baala lub dowódcę straży eunuchów, podziwiać trzeba dokładność odtworzonego stylu każdego z nich z osobna. Do najwspanialszych w dramacie tym obrazów należy uroczystość w świątyni Baala, gdzie obecny jest także dwór królewski, a potem uczta u Królowej Estery. Napięcie dramatyczne potęguje się z każdą sceną, a kulminacyjny punkt dramatu, wykrycie zdrady Hamana i Królowej Waszti, wreszcie sąd wydany na tych dwojga, wyzyskany został przez reżyserję wprost po mistrzowsku. To też wrażenie tych ostatnich scen jest nadzwyczajne. Publiczność, zapelniająca szalenie olbrzymią salę kinoteatru, przyjęła ten utwór na premierze tak gorąco, jakby to była premiera w teatrze, oklaskiwano każdą piękniejszą scenę i bawiono się nadzwyczajnie.

Z teatru „Czwórka“ donoszą nam: Obecny program (część koncertowa, „Cafe Abbazia“, operetka „Na jasnym brzegu“), cieszący się stałe ogromnym powodzeniem, grany będzie jedyną do końca bieżącego tygodnia, poczem w poniedziałek 8. bm. premiera programu XVI-go. Przypomina się, że od poniedziałku 1. marca przedstawienia rozpoczynają się punktualnie o 7:30, zaś przedstawienia popołudniowe odpadają.

Podpisany Komitet kwituje otrzymaną w dniu 7 stycznia 1920 sumę 6.000 kor. (sześciu tysięcy kor.), obecnie zaś w dniu 20 lutego 1920 sumę 483 Mk. pol. (czteryście osmdziesiąt trzy Mk. pol.) uzyskane ze składek złożonych w Administracji i dziękując za dotychczasową życzliwość w uwzględnieniu potrzeb pozostających w opiece naszej rodzin żołnierzy Wojsk Polskich i Obrońców Lwowa, poleca się nadal tejże życzliwości i pamięci

z poważaniem
W. Czartoryska

Pan Opolski Marian, urzędnik Ekspozytury O. J. Lwów, zgubił 12 odpisów świadectw koramilzowanych przez por. Kozłowski. Ktoby je znalazł, raczy złożyć w Oddziale Inf. D. O. G. Lwów, Wałowa 15. 20749

Kurs dla nauczycieli kresowych urządza Zarząd Główny T. S. L. (Sekcja wschodnia) we Lwowie. Z powodu zajęcia przez wojska polskie znacznych obszarów ziem wschodnich, zachodzi nagła potrzeba uruchomienia wielkiej liczby szkół i mak resach, z czego wynika ogromne zapotrzebowanie sił nauczycielskich. Do Zarządu Głównego T. S. L. nadchodzą liczne zgłoszenia o siły nauczycielskie, które obok dobrego bytu materialnego znajdą tam i wdzięczne pole do pracy narodowej. Aby umożliwić osobom niekwalifikowanym w wieku od lat 18—30, zdobycie nieodzownej wiedzy nauczycielskiej, powstaje we Lwowie od dnia 5. marca b. r. za zwołaniem Rady Szkolnej Okręgowej 10-cio miesięczny kurs nauczycielski, urządzony w godzinach po południowych, w budynku szkoły im. Klementyny Tańskiej, przy ul. Jabłonowskich 1. 13. Informacji co do warunków przyjęcia i uczeszczenia, udziela biuro T. S. L. w tym samym budynku w godzinach od 1—3. Opłata miesięczna wynosi 100

koron. W wypadkach zasługujących na uwzględnienie, Zarząd T. S. L. może udzielić zniżek lub uwolnień. 20527

Luty o pięciu niedzielach.

Lwów, 3 marca.

Mało ludzi zauważyło, że luty, który właśnie się skończył, był całkiem nadzwyczajnym miesiącem: nietylko, że jako w roku przestępnym miał dni 29, ale nadto mógł się poszczycić aż pięcioma niedzielami, co nawet dla normalnego miesiąca o 30 lub 31 dniach jest rzadkością. Wypadek, jaki miał miejsce w tym roku, zdarza się najwyżej raz w ciągu wieku ludzkiego. Następny raz luty o pięciu niedzielach przypadne w r. 1948, poprzedni zaś zdarzył się w r. 1880. Przyczyną, dla której odstęp tych lat są tak nieregularne, jest niezgodność gregoriańskiego dnia przestępnego z kręgiem słonecznym. Kapłani świątyni jerozolimskiej, tworząc kalendarz świąt roku narodzenia się Chrystusa, musieli żydowski rok księżycowy o siedmiodniowym tygodniu przystosować do państwowego roku słonecznego wprowadzonego przez Juliusza Cezara. Obliczyli przeto, że w 28 (tj. 7 X 4) latach juliańskich każdy dzień miesiąca przypadnie znów na ten sam dzień tygodnia. Ten „krąg słoneczny“ panował wraz z kalendarzem juliańskim przez całe średniowiecze. W oznaczeniu świąt Wielkiejnocy w kościele rzymsko-katoli-

ckim, odgrywa on dziś jeszcze swoją rolę. Od czasu jednak, gdy papież Grzegorz XIII. w r. 1582 wyznaczył, ażeby bezpośrednio po 4 października nastąpił 15, i że we wszystkich latach stulecia niepodzielnych przez cztery wypaść ma 29 luty, w pięknym kręgu słonecznym zepsuł się dawny porządek. Odtąd potrzeba matematycznych formuł, ażeby obliczyć na jaki dzień tygodnia przypadnie jakaś data miesięczna. Od r. 1920 o 28 lat wstecz (tj. w r. 1892) wypada rok przestępny, lecz 1 i 29 luty przypadają na poniedziałek. Jest to naturalne, bo suma dni między 1 lutym 1892 a 1 lutym 1920 nie wynosi jak w juliańskim kręgu słonecznym 10227 dni, lecz — przez ubytek 29 lutego w r. 1900, tylko 10226 dni. Pierwszy luty o pięciu niedzielach przypada w 19. stuleciu, szukając wstecz, w r. 1880; dalsze w r. 1852 i 1824: w naszym stuleciu na r. 1948 i 1976. W 18. stuleciu były te dziwne miesiące w r. 1728, 1756 i 1784. A zatem, w każdym z tych trzech stuleci po 3 razy. W 17. wieku natomiast, luty taki przypadł 4 razy; 1604, 1632, 1660 i 1688. Następny raz będzie w 21. stuleciu znowu 4 lutych 5 niedzielach i to w tych samych latach, co 17. wieku. To samo, co o niedzieli powiedzieć da się o każdym innym dniu tygodnia: W dwudziesto-ośmioletnim kręgu słonecznym każdy dzień tygodnia przypada w lutym zamiast cztery, pięć razy.

Okradanie pociągów towarowych koło Gródka.

Kradzieże idą w dziesiątki tysięcy koron. — Na tropie szajki. — Co znaleziono u bliźników?

Lwów, 3 marca.

(k) Dyrekcyja kolejowa stwierdziła, że prawie od sierpnia roku zeszłego pociągi towarowe są systematycznie okradane w okolicy Gródka Jagiellońskiego. Kradzieże te wynoszą niezliczone tysiące koron, a w ostatnich dniach przybrały coraz większe rozmiary.

Do zbadania tej trudnej sprawy zabrała się lwowska policja, a na miejsce dyrekcyja wysłała agenta Wyspańskiego, który po kilku dniach śledzenia wpadł wreszcie na trop szajki zorganizowanej, okradającej pociągi. Członkowie tej szajki mieszkali we Lwowie, w Przemyślu, Sądowej Wiszni i Gródku Jagiellońskim, a są to sami Rusini.

Hersztem szajki był Prokop Tarasiuk, dezerter 40 pp., z zawodu piekarz, karany 6-letn. więzieniem za zabójstwo żyda w Przewodowie obok Sokala, kilka razy karany za kradzież, a obecnie ścigany przez sąd wojskowy DOG. we Lwowie.

Członkami szajki byli: Michał Karduk, Iwan Kozlak, murarz, Michał Dzwonik, zarobnik, Teodor Steć, szewc oraz kobiety: Marta Dzwonik i Marya Kozlak.

Kradzione w pociągach rzeczy sprzedawali bliźnikom a misnowicie: Adolfowi Breithartowi, szewcowi; Wolfowi Markłowi, szynkarzowi; Ozyaszowi Feldowi, kupcowi; handlarce Chanie Feldowej; Annie Pospolitat, właścicielce realności w Gródku i Józefie Mikule, właścicielowi sklepu spożywczego w Przemyślu.

Wszyscy wymienieni są aresztowani i siedzą w więzieniu sądowym. U bliźników zabrano wiele kradzionych rzeczy jak: szampany, skóry juchtowe, mydła, guziki, koszule, poszwy, ręczniki itd.

Dalsze dochodzenia w tej sprawie prowadzi policja państwowa i sąd w Gródku, a z ramienia Dyrekcyi kolejowej oficyał p. St. Saganński.

Rozprawa o zbrodnię szpiegostwa.

Z przemyskiego sądu wojskowego.

(Od naszego przemyskiego korespondenta).

Przemyśl, 1 marca.

Przed Trybunałem tutejszego sądu wojskowego odbyła się dnia 23 lutego br. rozprawa przeciw Józefowi Jarosiewiczowi z Bilczy pod Przemyślem, o zbrodnię szpiegostwa. Rozprawie przewodniczył major-sędzia p. Krzewiński, bronił adwokat dr. Gangberg.

Oskarżonemu zarzucono, że podczas wojny polsko-ruskiej w czasie od grudnia 1918 do kwietnia 1919, jako żołnierz wojska ruskiego kilka razy przeszedł przez linię bojową z Husakowa do Przemyśla, śledził w Przemyślu i okolicy siłę, stanowiska i poruszenia wojsk polskich i spostrzeżeń swych udzielał ruskiej komendzie.

Oskarżony przyznał jedynie fakt, że przy wojsku ruskiem służbę pełnił, zaprzeczył jednak, jakoby linię frontu przekraczał i zbierał informacje, dotyczące polskich sił zbrojnych.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dostarczyło dostatecznego materiału obciążającego, na podstawie którego możnaby było przyjąć za stwierdzone, iż Jarosiewicz zbierał wiadomości o sile i ruchach wojsk naszych w celu udzielenia ich stronie nieprzyjacielskiej.

Trybunał przeto zgodnie z wnioskami obrony dla braku dowodu winy, ogłosił wyrok uwalniający oskarżonego od winy i kary.

Sigma

CZAS
odnowić przedpłatę!

Drohobycka kronika policyjna.

(Od naszego drohobyckiego korespondenta).

Drohobycz, w lutym

KRADZIEŻ BUCIKÓW I SKÓR.

(...) Do sklepu Herscha Kohna przy ul. Grunwaldzkiej w Drohobyczu włamał się w noc 4

GARAŻ SAMOCHODOWY

I WARSZTATY MECHANICZNE DLA NAPRAWY SAMOCHODÓW I PŁUGÓW
MOTOROWYCH ORAZ ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY

Firmy WITOLD TRANDA we Lwowie, Podlewskiego 2
URUCHOMIONE po sześcioletniej przerwie.

20574

NAUKA I WYCHOWANIE

34 Bator-go, Ecole Française urządza specjalne kursy konwersacji francuskiej i angielskiej przez znakomych profesorów. 20276

WPISY

na **NOWY KURS** przygotowawczy dla pań i panów do egzaminu prywatnego

w Akademii handlowej

prowadzony przez

wybitne siły profesorskie

odbywają się codziennie od 9—12 i 3—6 w lokalu

Kursów handlowych, ul. Łyczakowska 1. 34.

Kurs obejmuje buchalterię wszystkich systemów, rachunki kupieckie, naukę o handlu i wekslach, jak i korespondencję. Ilość miejsc ograniczona. — Osobny kurs dla abiturjentów. 20657

POSADY I PRACZ

Notaryusz Schapira poszukuje solycytatora głównie do spraw spadkowych. 20710

Buchalter egzaminowany przyjmie posadę urzędnika manipulacyjnego, magazyniera, kasyera etc. Referencje chlubne. Oferty dla „S. T.“ do Adm. 20790

Kucharkę d. brze poleconą pod dobrymi warunkami poszukują Drowa Katznerowa, ulica Legionów 35. III. Zgłoszenia między 3 a 4 pop. 20744

Mundantka maszynistka dla kancelarii adwokata Dra Appermana i Dra Gassera, plac Kapitulny 1. 3, poszukiwana. 20734

Niemka, inteligentna panna z lepszego domu poszukuje zajęcia przy niemowlęciu. Reflektują tylko na lepszy dom najchętniej w Stanisławowie. Zgłoszenia pod „Hygiena“ do biura ogłoszeń Brücka, Kościuszki 2. 20717

Pomocnik handlowy

lat 27, Polak, z działu korzennego i delikatesów, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod: „Pomocnik 27“, poste rest. Brzeżany. 20579

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Na biuro do wynajęcia 2 pokoje z przedpokojem w śródmieściu. Oferty pod „T. H. R.“, biuro ogłoszeń Brücka, Kościuszki 2. 20742

Młoda bezdzietna osoba, przyjmie inteligentną urzędniczkę albo st. entkę do swego mieszkania, dwa pokoje i kuchnia. Oferty pod „Ul. Tarnowskiego“ do Adm. 20726

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Drzewo opałowe z natychmiastową dostawą do domu po cenach konkurencyjnych dostarcza Biuro sprzedaży, Kraszewskiego 3. 20712

Folwarczek 40 do 150 morgów z budynkami najchętniej blisko Lwowa kupię. Oferty i cena pod „Gospodarz“ do Adm. 20694

Zakupię większą ilość krów mlecznych, partiami lub pojedynczo, oferty lub ustne zgłoszenia przyjmuje Łukaszkiewicz, pl. Bema 4, I p. w godzinach od 8—1 przed południem i od 4—6 po południu w dni powszednie. 20696

„Minerwa“, katolicki handel używanych rzeczy, kupuj i sprzedaje męską, damską i dziecięcą odzież, oraz meble. Lwów, Chorążczyzna 15. 20147

Kapelusze i woale żałobne, modne i tanie poleca M. Topolnicka, Kopernika 1, nad apteką Mikolascha. 20716

Do sprzedania całkiem nowa granatowa suknia z jedwabnej popeliny, Janowska 31, parter A. S. 20741

Nakładem „Spółki Akcyjnej wydawniczej“,
Drukarni Spółki drukarskiej „Prasa“ ul. Sokola 4

Kotły, maszyny parowe, lokomobile, motory, turbiny poleca „Pilot“, Lwów, Batorogo 4. 20738

Rąbane, bukowe drzewo z dostawą do domu, zamawiać póki zapas w biurze „Kompas“, Lwów, ul. Kilińskiego 3, parter, (gmach Unionbanku) od 9—1 i 4—6 popoł. 20728

ROZMAITE

Sposobność dla Pań! Z nadchodzącym sezonem wiosennym wykonują suknie, kostyminy, płaszcze, po nader niskich cenach dla prowincyi wykonują w ciągu 48 godzin. Józef Flick, Lwów, Błacharska 20, II p. 20270

Pianina i fortepiany nie szanowane w użyciu, jak również nie opłacone do 5 każdego miesiąca odbieramy bez poprzedniego zawiadomienia. Kaim i Syn. Skład fortepianów, Kopernika 16. 20733

Dr. M. POPIELSKA
sekund. szpitala św. Zoii, ordynuje w chorobach dzieci i wewn. od 3—5, Senatorska 5, I piętro. 20415

SPECYALISTA CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZ.

Dr. A. SCHWARZ

sekundaryusz szpitala powszechn. przeprowadził się na ul. Słowackiego 4 (naprzeciw gł. poczty). 20655

SPECYALISTA CHOROBY WENERYCZ. I SKÓRNYCH

Dr. Henryk Rosmarin

ord. od 8—10, 12—1 i 3—6, — Lwów, Kopernika 12. 20656

Lekarz-d. nystyła Dr. Szymon Rappaport
reaktywował swój Z. kład d. nystyczny przy ulicy Syruskiej 17/II. 20652

Akuszorka z Warszawy

przyjmuje zamówienia, u ziele porad pod dyskrecją ul. Asnyka 9, drzwi 2, A. Lutkowska. 20293

CZAS

Praktykant

ODNOWIĆ

PRZEDPŁATE!

lub ekspedientka religii katolickiej, potrzebni zaraz do handlu galanterijnego pod firmą: „Sfinx“, ul. Legionów 5. 20635

ZELÓWKI

impregnowane, trwałe, jak skórzane, po tanich cenach — odsprzedającym znaczny opus — sprzedaje SCHAPIRA, ul. Korniaktów, boczna Krakowskiej. 20299

Dostawa maszyn elektrycznych

urządzenia elektryczne 20525
lub ekspedientka religii katolickiej, potrzebni zaraz do handlu galanterijnego pod firmą: „Sfinx“, ul. Legionów 5. 20635
uskutecznią materiałem pokojowym firma: „TECHNIKA“, Lwów, ul. Benarctowliza 1. 12.

NASIONA

zakupuje

ZWIĄZEK ROLNICZO-HANDLOWY

we Lwowie, ul. 3-go Maja 16. II p. 20690

Czółtenka

JÓZEF GOLDMANN, WARSZAWA,

URZĄDZENIA GAZOWE, WODOCIAGOWE I SANITARNE CENTRALNE OGRZEWANIA

wykonuje

ZAKŁAD INSTALACYJNY

ZYGFRYDA BASSA

LWÓW, SZAJNOCHY 3. 20269

Na sprzedaż

dwupiętrowa kamienica z komfortem w cenie 280 tysięcy Mk. — Wskaże reflektantom katolikom „Wiek Nowy“. 20753

SKŁAD FORTEPIANÓW I PIANIN 19096

„MONIUSZKO“

ul. ZIMOROWICZA 10. — kupno — sprzedaż — zamiana instrumentów pod korzystnymi warunkami.

Kawa Herbatka Kakao

codziennie A. GIELSKA Bensdorf, Suchard świeżo palona, i CEYLONSKA i Van Hutten po cenach przyst. poleca Główny skład kawy i herbaty Józefa Musiał, Lwów, Batorogo 32

OD ROKU 1880 ISTNIEJĄCY

HANDEŁ HERBATY I KAWY

EDMUNDA RIEDLA

WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO 3.

POLECA 19094

HERBATĘ ANGIELSKĄ

W NAJPRZEDNIEJSZYCH GATUNKACH.

100-KROTNY ZYSK

DAJE PIENIĄDZ WYDANY NA REKLAMĘ

w Gaz. Wieczornej i Porannej.

do maszyn do szycia

FABRYCZNY SKŁAD IGIEŁ POŃCZOSZNICZYCH

ul. Śniadeckich 6 (dawn. Kaliksta) telefon 258 — 71

Redaktor naczelny Dr. ROGER BATTAGLIA
Zastępca redaktora naczelnego i redaktor odpowiedzialny JERZY KONARSKI